

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی
معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی

آشنایی با بیمه و بیمه کشاورزی

تهیه کننده:

محمد رحمانی کرچگانی

سرشناسه	رحماني كرچگانی، محمد
عنوان و نام پدیدآور	آشنایی با بیمه و بیمه کشاورزی؛ تهیه‌کننده محمد رحمانی کرچگانی؛ ویراستار علمی هما سیدکاکظم ویلیانی، زهره توجیه؛ به سفارش صندوق بیمه محصولات کشاورزی، با هماهنگی دفتر آموزش‌های رسمی و حرف کشاورزی
مشخصات نشر	کرج- سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	۶۲ ص.، جدول.
شابک	978-964-520-108-9
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت	کتابنامه: ص. ۶۱-۶۲.
موضوع	بیمه کشاورزی - ایران.
موضوع	بیمه کشاورزی.
موضوع	بیمه.
شناسه افزوده	سیدکاکظم ویلیانی، هما، ویراستار
شناسه افزوده	توجیه، زهره، ویراستار
شناسه افزوده	سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی، نشر آموزش کشاورزی
شناسه افزوده	صندوق بیمه محصولات کشاورزی
رده‌بندی کنگره	HG ۹۹۶۹/۹۳
رده‌بندی دبیری	۳۶۸/۹۶۰۹۵۵
شماره کتابخانه ملی	۱۰۳۱۳۹۸

ISBN:978-964-520-108-9

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۱۰۸-۹

آشنایی با بیمه و بیمه کشاورزی

تهیه کننده:	محمد رحمانی کرچگانی
ویراستاران علمی:	هما سیدکاکظم ویلیانی - زهره توجیه
ناشر:	نشر آموزش کشاورزی (به سفارش صندوق بیمه محصولات کشاورزی با هماهنگی دفتر آموزش‌های رسمی و حرف کشاورزی)
قطع:	وزیری
تیراژ:	۳۰۰۰ جلد
صفحه‌آرا:	نادیا اکبری
چاپ اول:	۱۳۸۵
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی - نشر آموزش کشاورزی
حق چاپ ©	محفوظ است
مسئولیت صحت مطالب	با تهیه کننده است

کرج - کیلومتر ۷ جاده ماهدشت - معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی - دفتر خدمات تکنولوژی

آموزشی - نشر آموزش کشاورزی ۰۲۶۱-۶۷۰۰۶۲۲

سخن ناشر:

آنچه که بخش کشاورزی را از سایر بخش‌های اقتصادی متمایز می‌کند، وجود مخاطرات و حوادث طبیعی است که همه ساله آسیب‌هایی را به تولیدکنندگان وارد می‌سازد. بروز این آسیب‌ها که به نوسانات زیاد در تولید و قیمت محصولات منجر می‌شود، تهدیدی برای درآمد و جریان سرمایه‌گذاری در این بخش محسوب شده و از سوی دیگر برنامه‌ریزی را پیچیده می‌سازد.

در این خصوص، بیمه محصولات کشاورزی، ابزار و سازوکاری برای کاهش ریسک اقتصادی در عرصه کشاورزی می‌باشد و مروری بر تاریخچه بیمه محصولات کشاورزی نشان می‌دهد که با توجه به انواع خطرات در حوزه کشاورزی و از طرفی اهمیت امنیت غذایی، ضرورت بیمه در عرصه‌های مختلف کشاورزی در اکثر کشورهای جهان به روشنی احساس شده است.

در ایران نیز، فعالیت صندوق بیمه محصولات کشاورزی عملاً از سال ۱۳۶۳، با هدف حمایت از تولید محصولات کشاورزی زراعی، باغی، دام، طیور، زنبور عسل، کرم ابریشم و آبریان پرورشی آغاز شد و با عنایت به ضرورت وجود نیروی انسانی کارآمد برای ارائه خدمات بیمه محصولات کشاورزی، برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه کارشناسان ستادی، استانی و کارگزاران بیمه کشاورزی، بر اساس توافقنامه آموزشی فنی مابین صندوق بیمه محصولات کشاورزی و معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی در دستور کار این معاونت قرار گرفت.

نظر به لزوم اشاعه فرهنگ مکتوب امور بیمه محصولات کشاورزی، مقرر گردید جزوات آموزشی، با عناوین ذیل که با همت مدرسان و کارشناسان صندوق بیمه محصولات کشاورزی تهیه و در دوره‌های آموزشی متشکله در مجتمع‌های آموزش جهاد کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گرفت، به صورت کتاب چاپ و منتشر گردد.

- آشنایی با بیمه و بیمه کشاورزی
- آشنایی با عملیات بیمه محصولات زراعی
- آشنایی با بیمه محصولات باغی - گلخانه‌ای
- آشنایی با بیمه دام

کتاب حاضر بر اساس جزوات آموزشی یاد شده، پس از بررسی و بازنگری نگارندگان و نیز کارشناسان دفتر آموزشهای رسمی و حرف کشاورزی این معاونت منتشر شده است. در خاتمه از آقایان مهندس مشکینی، مدیرکل دفتر آموزشهای رسمی و حرف کشاورزی، مهندس محمد رحمانی کرچگانی، مدیر گروه بهبود مدیریت و آموزش صندوق بیمه محصولات کشاورزی و همچنین همکاران ذیربط دفاتر یاد شده که در امر تهیه، چاپ و نشر این مجموعه زحمات فراوانی را متقبل شده اند، صمیمانه تشکر می‌نماید.

مجتبی رجب بیگی

معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی

فهرست

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	بخش اول : کلیات
۳	۱- بیمه و انواع آن
۵	۲- پیشینه بیمه
۷	۳- منابع حقوقی بیمه
۸	۴- تکنیک بیمه
۱۲	۵- نقش بیمه
۱۳	۶- بیمه اتکایی
۱۴	۷- برخی واژگان کلیدی
	بخش دوم : بیمه کشاورزی
۲۱	۱- نقش بیمه در بخش کشاورزی
۲۴	۲- بیمه کشاورزی در جهان
۳۰	۳- بیمه کشاورزی در ایران
۳۱	۴- صندوق بیمه محصولات کشاورزی (ارکان، اهداف و وظایف)
۳۳	۵- انواع محصولات و خطرات تحت پوشش بیمه کشاورزی
۴۰	۶- تقویم بیمه محصولات کشاورزی
۴۲	۷- نحوه برخورداری از خدمات بیمه کشاورزی
۴۳	۸- کارگزاری بیمه کشاورزی
۴۵	۹- مراحل عملیات بیمه کشاورزی
۴۸	۱۰- عملکرد صندوق بیمه از آغاز تاکنون
۵۴	۱۱- راهکارهای توسعه بیمه کشاورزی
۵۶	منابع و مآخذ:

مقدمه

از آنجا که تاریخ هر پدیده، نمایانگر علل پیدایش، چگونگی تحول، پیشرفت و شناساننده اهمیت، ارزش و محتوای آن است، تحلیلگران در بررسی و تحلیل تاریخی موضوعات مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... به زمینه‌هایی مانند: مبانی، علل پیدایش، سیر تحول و پیشرفت، اهمیت، ارزشمندی، جایگاه، تحلیل ماهیت، طبیعت، همچنین دلیل نیازمندی انسان به آن پدیده، می‌پردازند.

بر همین اساس و برای آشنایی هر چه بیشتر خوانندگان، در این نوشتار زمینه‌های پیدایش بیمه کشاورزی در ایران به لحاظ عوامل درونی، بیرونی و سیر تحول و پیشرفت آن از آغاز تاکنون مورد بررسی قرار گرفته و به صورت کلی به اصول مقدماتی و مفاهیم صنعت بیمه و برخی از تعاریف علم بیمه اشاره شده است.

مطالب گردآوری شده در این مجموعه با مطالعه منابع و کتب تخصصی صنعت بیمه و همچنین انتشارات صندوق بیمه محصولات کشاورزی، جمع‌آوری و با توجه به نیازهای آموزشی فراگیران سطوح مقدماتی بیمه کشاورزی، ضمن دقت در انتخاب مطالب و شرح آنها، به صورت مجموعه کنونی تنظیم شده است.

کتاب حاضر در دو بخش ارائه شده است. بخش اول، به موضوع بیمه اختصاص داشته و در آن بیمه‌شناسی به لحاظ مبانی، مفاهیم، تعاریف و پیدایش نظام بیمه‌ای و اقسام آن، همچنین نقش بیمه در زندگی انسان به طور اختصار مورد بحث قرار گرفته است. در بخش دوم نیز ضمن بیان مختصری از نحوه پیدایش و گسترش بیمه کشاورزی در ایران، عملکرد صندوق بیمه محصولات کشاورزی در دو دهه اخیر و نیز چشم‌اندازی بر برنامه‌های آینده بیمه کشاورزی در ایران، ارائه شده است.

بدون تردید، بهره‌مندی از نظرات، پیشنهادات، و انتقادات سازنده همه عزیزان آگاه، ما را در اصلاح و تکمیل هر چه بیشتر این مجموعه یاری خواهد نمود.